

[Carl F. Madsen.]
taget, og Resultatet bliver, at Dommeren siger: Ja, bevares, det kan Foreningen ikke nægte, De maa gaa ind i den Forening. Skal det blive saaledes for Fremtiden, at man kan tvinge sig ind i forskellige Foreninger, hvor man i Virkeligheden ingenting har at gøre, tror jeg ikke, Haandværksmestrene eller de forskellige andre Organisationer, hvor man har sine Rammer afstukne ud fra historisk Oprindelse, vil vide dem; der har stemt for denne Lov, Tak derfor.

Den anden Sag, som er af nok saa graverende Art, drejer sig om en Gaardejer Emanuelsen i Give ved Horsens. Denne Gaardejer kommer i Strid med sin Fodermester, en Arbejdsmand Jacobsen, og Striden resulterer i, at Gaardejeren tager sig selv til Rette paa den Maade, at han nægter at udbetale Løn til denne Mand; desuden erklærer han Arbejdsforholdet for hævet og forlanger endvidere, at Manden skal fraflytte det Hus, han bor i. Det hele skal være kommet over en Uenighed om Maaden at fodre paa. Vedkommende Arbejder protesterer ganske naturligt mod det foretagne Overgreb, men Gaardejeren bliver ved sin Beslutning og gaar endda et Skridt videre eller nogle Skridt videre, idet han en skønne Dag lader den ene Gavlrive ned. Nogle Dage senere lader Gaardejeren Vaskekedelen rive ned, og endelig, da det heller ikke hjælper, kommer Gaardejeren og hans Søn og river det ene Vindue og Vindueskarmen ud i det Værelse, der benyttes til Soveværelse, saaledes at Arbejderen, hans Kone og to Børn er henvist til at sove i et Værelse, hvor Regn og Storm har uhindret Adgang. Der blev nu klaget til Politiet, men det viste sig umuligt at faa Gaardejeren til at indgaa paa Forlig. Sagen kom saa for Retten, og Gaardejeren blev dømt til at betale 294 Kr. i Erstatning for Arbejdsløn og 97 Kr. til Arbejderens Sagfører.

Men Sagen var ikke endt dermed. Alt det, der her var sket, var ikke Gaardejeren nok, og det var ham heller ikke nok, at han var blevet dømt til at betale den Erstatning, jeg har talt om. Nej, vedkommende Arbejder, som havde været obsternasig overfor denne Gaardejer, skulde yderligere straffes. Da han ikke mere kunde faa Arbejde hos Gaardmanden, maatte han naturligvis søge sig Arbejde, hvor han kunde faa det, og han gik saa til Kommunen og fik Arbejde ved Stenslagning. Men aldrig saa snart havde man faaet

Besked paa, at han havde faaet Arbejde for Kommunen, før vedkommende Gaardmand henvender sig til Sogneraadsmemberne i Kommunen og endda til sidst til Sogneraadshovedmanden og henstiller til ham, at Manden bliver smidt væk fra det Arbejde, han nu beskæftiges ved. Det ligger i Sagens Natur, at en saadan Henvendelse til forskellige, ogsaa til Sogneraadshovedmanden, ikke kunde gaa af i Stilhed. Henvendelsen blev bekendt ude omkring, og man gik derfor til Retten og forlangte vedkommende Gaardejer straffet i Henhold til Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden. Der staar jo nemlig en lille Bemærkning i denne Lov om, at den, der tilsigter o. s. v., hvilket vi jo alle kender, og det maa vel her med Rette kunne siges, at det, der var tilsigtet med denne Henvendelse, var at skade vedkommende i hans Erhverv. Nu ser man imidlertid, at vedkommende Dommer studerer Loven og kommer til det Resultat, at „det bliver uforment åt komme ind paa Spørgsmaalet, om Loven i det hele taget er anvendelig i Tilfælde som det foreliggende“. Saa lader han denne Lov ligge og gaar over til at se paa, hvad der staar i Straffeloven, og finder saa, at der i Straffelovens § 116 staar noget om, at den, der tager sig selv til Rette, kan straffes med Bøder. Man lader altsaa ganske rolig Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden ligge, og saa bliver vedkommende dømt for Selvtægt i Henhold til Straffeloven og faar en saa kolossal Bøde som 100 Kr.

Se, det var jo — saadan ser jeg paa det — en Arbejder, der var gjort Uret imod i det foreliggende Tilfælde, og saa har man ingen Brug for Loven, saa kan man saa udmærket godt hjælpe sig med Straffeloven. Hvis Forholdet havde været omvendt, hvis det havde været en Arbejder, der paa tilsvarende Maade havde forulempet en Arbejdsgiver, hvis denne Arbejder havde gjort noget lignende overfor Gaardejeren, som Gaardejeren har gjort overfor ham, mon man saa ikke havde fundet Loven om Erhvervs- og Arbejdsfriheden frem, og mon man saa ikke lige saa stille havde dømt vedkommende Arbejder, ikke til at betale 100 Kr. i Bøde — naar det er Arbejdere, der er Tale om, er det jo noget andet, det saa vi i Kolindsundsagen, hvor det drejede sig om Hundredtusinder af Kroner —, nej, man havde sikkert dømt ham meget, meget strengere, ja, jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at han var kommet i Fængsel, maaske i Tugthuset, i adskillige Aar.